

De for Liden paa Landet bosatte Gaandværkere, der hidtil have været frie for at udrede Bygningsafgift, skulle, saalænge de drive Gaandteringen, beholde denne Frihed for de Huse og Værksteder, hvilke de nu benytte. I Tilfælde af Flytning tilkommer denne Frihed dem kun til den 1ste Januar 1862.

vedtoges med 63 Stemmer.

Det næste Afsnit, der sattes under Forhandling, dannedes af §§ 71 og 72 tilligemed de tidligere forbigaaede §§ 34, 43, 47 og 55 med de dertil hørende Vædringsforslag.

Ordføreren: Det er bemærket i Udvalgets Betænkning, at der ved de foreliggende Paragrapher er bragt et nyt Element ind i vor Lovgivning, idet Udsalget af Brændeviin skal undergives en egen Beskatning; det er ogsaa fremhævet, at Diemedet derfor maa antages at være et dobbelt, deels fordi man anseer Salget af denne Vare og Udskænkningen deraf for en Gjenstand, der i en særdeles Grad egner sig til Beskatning, og deels har man meent derved at kunne virke til et sædeligt Formaal. Hele Udvalget paa eet Medlem nær har været enigt i at beholde dette; det eneste Medlem (S. A. Hansen), der har havt en afvigende Anskuelse, har, som det vil sees af Betænkningen, ytret, at disse Bestemmelser røbe Mistænksomhed og Mistillid til Statsborgernes moralske Charakteers Styrke, og at Indenrigsministeren gjøres til Værge eller Formyndere for Landets Borgere. Dette gjælder da for det Første aldeles ikke, forsaavidt der er Tale om Beskatning, hvis det ikke overhovedet er at gjøre sig til Formyndere for Folk, naar man beskatter dem; men selv om man tager Hensyn til den Afgift, hvorefter der er Tale, troer jeg, at den Yttring er uberettiget. Vi have Religionsfrihed her i Landet, og det er godt, men forøvrigt vil det ikke kunne modsiges, at vor Lovgivning i mange Henseender virker til religiøse og sædelige Formaal. Det staaer vel ikke i Lovgivningens Magt ved positive Foranstaltninger at tvinge Landets Borgere til at være religiøse eller sædelige Mennesker; men hvad der staaer i Lovgivnings-

gens Magt, det er at fjerne nogle af de Hindringer, som stille sig i veien derfor. Naar det samme ærede Medlem har paaberaabt sig, at disse Foranstaltninger i højeste Grad maae overraske hver den, der virkelig kender Danmarks Befolkning, saa troer jeg for min Deel ogsaa at kende Danmarks Befolkning; i den Henseende vil der ikke komme Noget ud af, at En paaberaaber sig, at han fortrinsvits troer at kende Danmarks Befolkning; men jeg skal kun anføre et enkelt Factum. Da det af mig forfattede Udkast blev efter Indenrigsministeriets Foranstaltning udgivet i Trykken, fremkom der en heel Deel Yttringer i den Anledning, som de ærede Medlemmer vide. Jeg skal tillade mig kortelig at nævne de vigtigste af de fremkomne Yttringer og Betænkninger; og det er fra Kjøbenhavns Børgerrepræsentanter og Magistrat, fra de store Fyreninger, som Kjøbstadsforeningen, Arbeiders- og Industriforeningen, og endelig en Betænkning fra 13 Amtmænd, som rigtignok ikke er overgivet til Publicum, men som baade jeg og vistnok flere have havt Leilighed til at gjøre sig bekendt med; endelig Dagspressen, som vel ogsaa maa indrømmes at være en Magt. Naar vi tage alle disse Yttringer tilfammen, har jeg ikke fundet, at der er Nogen, som paa en afgjørende Maade har udtalt sig derimod; tvertimod er det fra mange Sider omtalt som noget Godt og Priseligt, om der ad den Vej kunde udrettes Noget. De fleste have vel undladt at ytre sig herom; men nogen egentlig Protest har jeg ikke hørt fra nogen Side.

Hvad Sagen ialmindelighed angaaer, maa jeg tillade mig korteligen at bemærke Følgende. Jeg troer da for det Første, at det fra alle Sider vil indrømmes, at der her virkelig er et Onde tilstede, som maa bekæmpes; jeg troer, at Enhver i sin Kreds har havt Leilighed til at erfare de Ulykker og den Glendighed, som Brændeviinsdriften fører med sig; jeg for min Deel har af criminelle Sager havt rig Anledning til at lære det at kende; men jeg skal ikke forsøge dette videre.

Det næste Spørgsmaal i denne Sag er: er det rigtigt paa anden Maade end ved moralske Midler at søge dette Onde bekæmpet